

NOVICE

glasilo skupščine občine logatec

leto XXIII

štev. 2

julij 1992

ENO LETO NOVE SLOVENSKE DRŽAVE

Slovenska skupščina je 25. junija 1991 sprejela osamosvojitvene dokumente, s katerimi je Slovenija postala samostojna in neodvisna država. Temeljni osamosvojitveni akt je bila Temeljna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Ker je ta dan največji dogodek in mejnik v razvoju slovenske državnosti, je bil ta dan izbran kot največji državni praznik "Dan državnosti" Republike Slovenije.

Slovenci so bili v tem stoletju politični narod le do dunajskega ali beograjskega praga. Naposled so se po 25. juniju politično osamosvojili. To zgodovinsko dejanje jim je dalo samozavest in odločnost braniti te vrednote v 10-dnevni vojni proti skupnemu sovražniku JLA in njihovim ukazovalcem, ki so Slovenijo napadli z vso vojaško silo. Zaradi enotnosti slovenskega naroda sovražnik ni uspel. S tem dejanjem in s prelito krvjo smo se priključili v veliko družino evropskih in svetovnih narodov, ki imajo lastno državo.

25. junija je bila tudi sprejeta Deklaracija o neodvisnosti, ki je opredelila vsa ravnanja Republike Slovenije po osamosvojitvi. Istočasno je bil sprejet ustavni zakon, ki je natančno določal, kako naj se izvede temeljni osamosvojitveni akt. Temeljna ustavna listina pa je določila, kateri zvezni predpisi bodo veljali do sprejetja nove ustave, ki je bila sprejeta 23.12.1991 in dokončno utemeljila novo državo. Sprejet je bil tudi ustavni zakon, ki med drugim tudi določa, da morajo biti nove volitve po novi ustavi izvedene najkasneje do 23.12.1992. Upam, da bo tako, da se bodo lahko vsi volivci v Sloveniji ponovno odločili, komu in kateri stranki je vredno zaupati. Kajti sedaj je opaziti v našem parlamentu, da posamezni poslanci zastopajo samo svoje interese in interese posameznih strank, ne glede na njihovo pripadnost ob prvih svobodnih, demokratičnih volitvah. Kljub pozitivnemu in zgodovinskemu enoletnemu obdobju, ki bo šlo v spomin vsem Slovencem in tudi celotni Evropi in ostalemu svetu, lahko žal ugotovimo, da je bilo to leto obdobje velikega vrenja od raznih političnih iger, velikih strankarskih bojev, opaznih bojev

posameznikov za svoj prestiž. Ob vsem pa je bilo to leta za vse Slovence le velik zgodovinski preizkus: osamosvojitve, vojna, diplomacija in prehod v demokratično pravno urejeno državo.

Doživeli smo tudi razpad Demosa, formiranje nove pozicije, aktiven boj nekaterih, da bi ustavili desnico, kakor da je desnica kriva za vse naše težave. Prepričan sem, da v parlamentu potrebujemo levico in desnico. Če naj človek dvigne breme, potrebuje levo in desno roko, ki si morata složno pomagati. Prav tako velja za veliko nasilje nad človekom, če nekoga silimo in prepričujemo, da mora uporabljati levico, po naravi pa je desničar. Sprememba uporabe. To bi bilo nasilje nad človekom, kot je nasilje nad demokratično družbo dajati prednost desnici ali levici; to bi nas vsekakor vodilo zopet v enoumje.

Končno pa upam, da bo tudi za Slovence prišel novi čas, ko bodo politika, vojne, podražitve, volilna zakonodaja, lastninske reforme le stvar "slavne" preteklosti in da se bo treba dogovarjati in delati tako, da se bo izboljšal naš ekonomski položaj in se dvignil ekonomski standard vseh državljanov na tako višino, da se nam ne bo treba sramovati pred drugimi narodi sveta. Poleg svoje samostojnosti moramo vsekakor zgraditi gospodarsko močno državo, ki je porok za naš bodoči obstanek, porok temu, da bomo lahko v samostojni državi živeli človeka vredno življenje.

Anton Antičević

Obnovljena pot - novo upanje

Del asfaltne ceste proti Osredku (Foto: J. G.)

V Rovtah je bila sredi maja slovesno odprta obnovljena in asfaltirana cesta od Rovt do Osredka v dolžini 2 km in skupni vrednosti 14 milijonov SIT. Na svečanosti so prisostvovali poleg številnih domačinov še ugledni gostje: občinski in republiški poslanci, med njimi predsednik Zbora občin Skupščine republike Slovenije Ivan Bizjak, ki je v svojem nagovoru posebej podčrtal pomen ceste, ki s svojo sodobno podobo vliva nova upanja v obetavnejši in živahniji razvoj slikovitih Rovt.

Prisotne so pozdravili še predsednik Izvršnega sveta občine Logatec Vlado Puc, ki je zastavil veliko volje in vpliva pri sofinanciranju aktivnosti. Predsednik krajevne skupnosti Alojz Čuk in član gradbenega odbora Jože Grdadolnik sta se zahvalila občini, občanom in gradbenemu podjetju "Primorje" iz Ajdovščine za uspešno sodelovanje pri cestni obnovi ter navedla vse okoliščine, ki so spremljale posodobitev ceste. Občani so glede na oddaljenost od ceste prispevali od 18.500 do 70.000 SIT, občina pa je primaknila 12,5 milijonov SIT. Varnemu popotovanju po novi cesti je veljal tudi blagoslov g. župnika iz Rovt.

Kot se spodobi, so domačini pripravili na dvorišču predsednika gradbenega odbora Janeza Kunca za goste in vse, ki so tako ali drugače pripomogli k obnovi ceste, zgledno domačo zakusko. Za vedro razpoloženje pa je poskrbela harmonika Rajka Žaklja.

SLOVENSKO PRIZNANJE ZA EMBALAŽO

Na letošnjem sejmu v Gornji Radgoni so podelili slovenske oskarje in priznanja za embalažo. Med dobitniki priznanja je tudi logaški Valkarton. Povzemamo zapis iz Gospodarskega vestnika.

"Valkarton s 650 zaposlenimi delavci v Logatcu, na Rakeku in v Kopru, postaja vodilna slovenska tovarna za transportno embalažo iz valovitega kartona in za zahtevnejšo komercialno embalažo. Ob tem so še posebej znani po programu za sadje in zelenjavo, po ličnem valplatoju. Embalažo izdelujejo kar za 700 kupcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Sami izdelujejo valoviti karton in oblikujejo embalažne modele od ideje do končne proizvodnje. Opremljajo jo s sodobno tehnologijo za oblikovanje embalaže in za tisk. Vse več proizvodnje je računalniško vodene.

Letos so na natečaju za "oskarja" in "priznanje" sodelovali z več modeli. Dosegli so dve priznanji. Avtorja nagrajenega modela "Valbox", oblikovalec Roman Dodič in Andrej Šemrov, pravita, da idejo za neki model ponavadi dobijo iz zahteve kupca. Belinka Ljubljana je zahtevala embalažo, ki naj bi ustrezala mednarodnim predpisom za prevoz nevarnih snovi po cesti in železnici. Zato so pri testiranju, konstruiranju in preskušanju sodelovali tudi s strokovnjaki iz Belinke, pri tem jim je bil v pomoč zlasti Jože Vertelj. Nagrajeni model so oblikovali tako, da bo vzdržal morebitne padce in da se notranja vsebina ne bi razlila. Sicer pa je škatla klasična, posebnost so le vložki, ki pločevinkam zagotavljajo stabilnost. Ekološki vidik pri tem modelu so v celoti upoštevali. Od ZRMK Ljubljana so dobili certifikat, ki potrjuje, da embalaža ekološko ustreza.

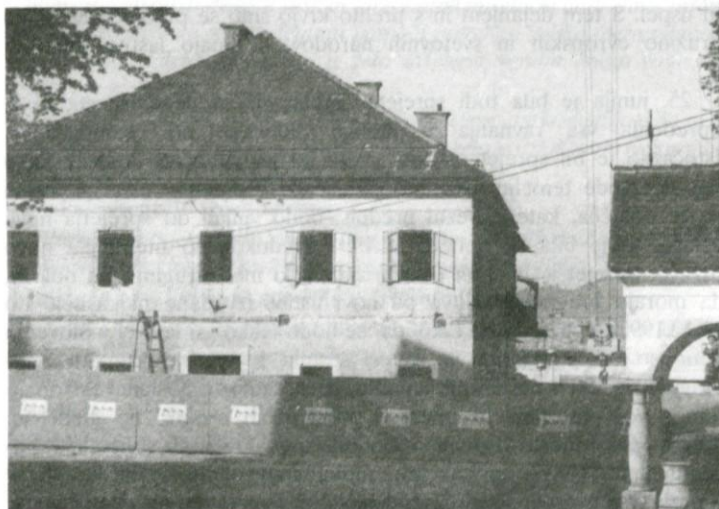
Več modelov je oblikoval Milan Bučan, ki je najvplivnejši oblikovalec v podjetju. Priznanje je dobil njegov model - plato za 20 jogurtov, s katerim je ustregel zlasti manjšim mlekarnam, ki ročno zlagajo blago za distribucijo. Zaradi dobre konstrukcije vogalov je platoje mogoče nalagati drugega na drugega, pri čemer ostajajo stabilni za manipulacijo in transport.

Direktor Valkartona, Franc Jerina je povedal, da je skrb za ekološko embalažo vse večja, kupci so v tem pogledu vse zahtevnejši. V Nemčiji je Valkarton že pridobil znak RESY, ki potrjuje ustreznost embalaže. Od domačih državnih institucij pa Valkarton pričakuje boljše obveščenost o dogajanjih v Evropi in svetu, hitrejšo izdelavo zakonov in pravilnikov s področja kakovosti in ekologije. Vse to bi mu omogočalo hitrejše vključevanje v evropske trge. Organizirati pa je treba tudi pooblaščen laboratorije in inštitute za preverjanje ustreznosti oziroma certificiranje, ker sedaj naroča storitve v tujini, kar je dolgotrajnejše in tudi dražje."

IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA

V prejšnji številki Novic smo poročali o sprejetem občinskem proračunu za letošnje leto. Naj spomnimo: predvidenih je 374,5 milijona tolarjev prihodkov in odhodkov. Danes nadrobneje predstavljamo tisti - večji - del, "imenovan iz drugih virov". To pomeni, da se sredstva namensko pridobivajo iz zunanjih virov.

Namen	Vrednost v 000 SIT
- pločnik ob magistr. cesti G. Logatec-Kalce	3.000
- delna komunal. ureditev cone Zapolje	7.500
- rekonstrukc. ceste Rovte-Osredok	7.000
- idejni projekt dela ceste Tabor-Židovnik	400
- most na lokalni cesti v Reški dolini	350
- osnovna šola Rovte	78.400
- sofinanciranje Mlekarne Laze	2.000
- športno-rekreac. objekt na Sekirici	7.000
- "Notranjska 14"-obračun in zunanja ureditev	3.000
- "Dolscheinova hiša" - Notranjska 4	50.000
- projekt ureditve objekta za regijsko središče na Tržaški 105	2.000
- Karitas Gor. Logatec	300
- obnova objektov kulturne dediščine	1.600
- sklad za gospodarski razvoj in intervencije v občini Logatec	6.200
- sklad stavbnih zemljišč	30.565
SKUPAJ	199.315 SIT

Obnova Dolscheinove hiše-Notranjske 4; delo pri obnovi gre zidarjem iz Idrije dobro od rok. Objekt naj bi bil še letos vseljen. (tekst in foto: J. Gostiša)

Novi prodajni salon - Klijjevo okno v svet

Pa smo ga dočakali-novi prodajni salon KLI!

Prodaja oken v prostorih tovarne stavbnega pohištva je bila že dolgo pretesna za številne kupce oken, ki jih je bilo sicer zadnja leta nekaj manj. V teh prostorih so delali v nemogočih pogojih, tako da se niso mogli zadovoljivo posvetiti kupcem standardnih oken in kupcem posebnih naročil.

Kocka je padla! Novi prodajni salon se je naselil v bivši tovarniški ambulanti. Zamisel arhitekta Viranta je zanimiva, morda se sicer komu zdi nefunkcionalna.

Izvajalci so dokazali, da so mojstri svoje stroke, Klijjevi mizarji prav tako.

V prodajnem salonu so na ogled vse vrste oken, ki jih proizvaja KLI v klasični izvedbi in po posebnih naročilih, dalje pomična panoramska stena, pa sedežne garniture lastne proizvodnje ali v sodelovanju s podjetje LI Idrija.

KLI je torej po dolgem času dočakal tisto, kar je v modernem svetu trženja samo po sebi umevno. Lep izdelek predstaviti na

lepem kraju s prijaznim nasmehom prodajalca. Tu si

lahko najdejo izdelek tudi zahtevnejši (pa tudi premožnejši) kupci.

Res pa je, da se kvaliteta proizvodov izpričuje z vsestranskim zadovoljstvom. Kajti še tako lep izdelek ne pomeni veliko, če prodajalec ne zagotovi čimprejšnjih dobav v ustrezni kvaliteti, ugodnih plačilnih pogojev, službe servisiranja in učinkovitih reklamacij, ki naj bi bile izjema.

Klijjev prodajni salon je bil uradno odprt 11. aprila. Prav tedaj je bila nared tudi razstava žžOd debela do izdelka". Oba dogodka sta bila prijetno

povezana, predstavljajoč dolgo pot od debela do izdelka, od tradicije do kvalitete.

KLI zna dobro delati, tu je doma pojem kvalitete, za katero si je treba prizadevati vsak dan. Zdaj, ko naši proizvodi nosijo oznako "Made in Slovenia", morajo biti rezultati teh bitk vsekakor še bolj jasni. Le tako bo KLI preživel, samo tako bo Klijjev prodajni salon v resnici okno v svet.

Katarina
Ivančič

Od debla do izdelka

Letos so se na KLI spomnili pomembnega jubileja: 70-letnice obratovanja prve žage na Logaškem.

11.4.1922 je bila namreč vpisana v register javna trgovska družba **Trgovina z lesom in parna žaga "Maček - Gregorij"**, kasneje se je kot družabnik priključil še Ignacij Hren. V letu 1930 je bil registriran še valjni mlin.

Lastništvo se je z leti spreminjalo; leta 1931 je iz registra izbrisan Anton Gregorij, ki je baje naredil samomor. Ignacij Hren je izbrisan leta 1939, takrat je vpisana kot družabnica Marija Maček, žena Jakoba Mačka. Leta 1946 je bila žaga zaplenjena.

Pozneje se je zvrstilo več upraviteljev. Od leta 1953 je bila žaga priključena novoustanovljenemu Kombinat lesne industrije Logatec. Poleg Mačkove žage je delovala od leta 1926 še parna žaga Kunstel.

Razstavo, namenjeno jubileju, so odprli na KLI ravno 11.4.1992. Čeprav je bila razstava pripravljena v dobrem tednu dni, je bila zanimivo urejena, kar so izrazili že obiskovalci na dan otvoritve. Povabili smo pomembnejše može iz občine Logatec in drugih ustanov. Žal so bila vabila poslana "tik pred zdajci", tako da je bila udeležba sicer manjša, pa vendar prijetna.

Med častnimi gosti lahko omenimo g. Antičevića, predsednika občinske skupščine in nekdanjega direktorja KLI, g. Puca, predsednika občinskega izvršnega sveta, bivšega Klijevskega direktorja g. Godina, nekater logaške mizarje, med njimi Gromove, pa tudi tiste, ki so nam pomagali pri pripravi razstave. Razstavo smo namreč pripravili v sodelovanju s STNS - Lesarsko šolo v Postojni, z osnovno šolo v Dolnjem Logatcu in bivšimi Klijevimi delavci, z g. Stanetom Rehbergerjem in drugimi. Dragocena je bila tudi strokovna pomoč inž. Alojza Leba. Slikovno gradivo so nam omogočili v Tehničnem muzeju Slovenije, eksponate (stare lesene predmete) učenci osnovne šole v Dolnjem Logatcu, orodja in razne predmete pa razni darovalci.

In kaj je prikazovala razstava? Šlo je za bogat prikaz slikovnega materiala in besedil o zgodovini razvoja raznih orodij v človekovi družbi, o razvoju mizarstva in drugih lesnoobdelovalnih obrti, o zgodovini trgovanja z lesom, o mizarstvu v Logatcu, pa tudi o razvoju KLI.

Pomembna vrednost razstave je bila tudi v številnih eksponatih, ki so del naše narodnostne kulture. Obiskovalci so lahko videli številne predmete za vsakdanjo rabo, ki so že pozabljeni: burklje, kolovrat, barigle, lesene vile, stope, lesen in pletene posode. Seveda je bilo za izdelavo teh predmetov potrebno tudi orodje, ki ga je bilo prav tako videti na tej razstavi. Posebej je bilo razstavljeno tudi mizarско orodje kar na mizarjskih mizah ("ponkih"). Na izviren način so bile prikazane stopnje obdelave lesa od debla do izdelka, v zvezi s tem pa tudi razna orodja: stare ročne žage, cepin, "maček", plankača in drugo. Prikazanih je bilo tudi nekaj vrst lesa. Razstava je bila dobro obiskana.

Ker ima vodstvo KLI primerno razumevanje za tovrstne akcije, obstaja namera da se pripravi stalna razstava, ki bo na ogled občanom in drugim obiskovalcem. Dosedanji obiskovalci so namreč izrazili željo, da bi bogastvo ljudskega izročila in eksponatov še nadalje dopolnjevali ali pa vsaj hranili na primernem mestu.

Žal se vse preveč dragocenosti zavrže. Samo pogledite naokrog: koliko zanimivih vhodnih vrat in stavbnega pohištva razjeda čas! Vsaj s fotografijami bi morali ohraniti vrednote. Naj bo ta razstava vzpodbuda, da združimo misli in voljo zgodovinarji, fotografi, mizarji in ljubitelji ohranjanja bogastva, ki so ga ustvarjali rodovi pred nami.

Vse, ki si niso mogli ogledati te razstave, bomo obvestili, ko bo urejena stalna zbirka. Obenem pa vabimo Logatčane in druge bralce Novic, da nam še pomagajo zbirati stara orodja, lesene predmete, fotografije. Obvestite nas ali prinesite vaše dragocene prispevke na KLI.

Katarina Ivančič

LOGAŠKE NOVICE

Glasilo Skupščine občine Logatec

Glavni in odgovorni urednik: Janez Gostiša
Tisk, oblikovanje in tehnično urejanje "LOTOS", Postojna
Naklada 3000 izvodov

Glasila prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PROMOCIJA ZNANJA IN NAPREDKA - DETEL PA ZNA

KLI-DETEL, podjetje za proizvodnjo lesnoobdelovalnih strojev, je morda med vsemi podjetji v občini še najmanj znan. Podjetje deluje v okviru firme KLI, čeprav se z njeno proizvodno strukturo ne ujema povsem. Z 72 zaposlenimi, pretežno kovinarji se že leta poizkuša prebiti na svetovni trg. Pri tem se Detel opira pretežno na lastne sile. Lasten razvoj, izhajajoč iz potreb KLI, zagotavlja dobro poznavanje zahtev pri obdelavi lesa. Tako nastajajo stroji za vrtnanje v masivni les in za potrebe pohištva, stružnice, brusilni stroji, vrtalne glave s fiksnim in nastavljamim medosjem.

Posebno področje predstavljajo visokofrekvenčni generatorji-naprave, ki omogočajo sušenje, krivljenje in lepljenje lesa. Postopek sušenja ali lepljenja traja pri uporabi teh naprav samo nekaj minut.

Tretje področje dejavnosti Detla pa je oprema pekarn. V Sloveniji je montiranih že več pekarn s silosi za moko, izdelanih v Detlu.

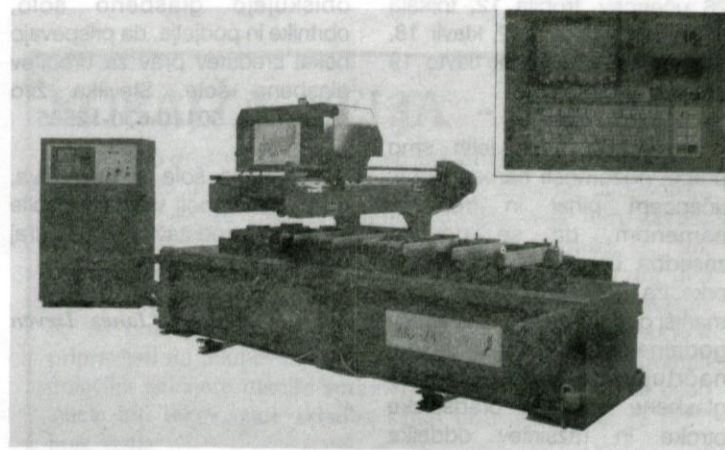
Nedavno je Detel svoje proizvode predstavil na sejmu LESMA v Ljubljani in INTERBIMAL v Milanu. Nastopil je z novimi stroji, in sicer z obdelovalnim vrtalnim centrom MC-24 in pretočno moznikarko (vrtalni stroj) DETEL-2500 ME, ter stroji iz standardnega proizvodnega programa. Sveži pristop k načinu predstavitve ter uporaba najnovejše tehnologije sta pripomogla k uspešni predstavitvi firme.

Stroj MC-24 je bil nagrajen tudi z nagrado **Zlati spoj**, s katerim so bili nagrajeni najboljši stroji na sejmu. Seveda pa je največje priznanje za firmo zaupanje kupcev. Na sejmu so omenjeni stroj tudi prodali, in sicer italijanskemu kupcu.

Pester proizvodni program omogoča Detlu preživetje tudi v teh časih, ko podjetja zaradi čakanja na lastninsko zakonodajo ne investirajo v novo opremo. Svoje prodajne sile usmerja Detel na zahtevnejši zahodni trg. Tako so že uspeli prodati del svojih izdelkov v Italijo, Španijo, Kanado, Čile. Trenutno poslujejo uspešno z Ukrajino, in sicer na podlagi kooperacijskih pogodb. Skupaj prodajajo na svetovni trg kar 95%, kar zgovorno govori o uveljavljanju domače lesne strojegradnje v svetu. Ostaja pa problem, kako z dražjimi domačimi materiali konkurirati predvsem italijanskim proizvajalcem, ki imajo poleg cenejših vhodnih materialov tudi znatno podporo vlade.

Pogled v proizvodne prostore podjetja Detel pove, da gre za solidno opremljeno podjetje, ki z lastnimi kapacitetami postopoma dosega svetovno kvaliteto. Med vsemi podjetji, ki so izšla iz lesnih podjetij, n.pr. Javor, Alples, Liko itd. je Detel trenutno vodilni tako po zahtevnosti proizvodnega programa, kot tudi po obsegu zaposlenih. Prav tako tudi edini v logaški občini zaposluje kovinarje ter strojne tehnike in inženirje v njihovi stroki. Zaposlenim v podjetju lahko zaželimo še čim boljše delo. Le-to namreč rodi sad.

mv

Z "Zlatim spojem LESMA 92" nagrajeni stroj MC 23

KONCNO NOVI TELEFONSKI PRIKLJUČKI

V začetku meseca junija je bil uspešno opravljen tehnični prevzem nove krajevne telefonske centrale v Logatcu, sredi meseca pa vozliščne na Vrhniki. Prevzeta je bila tudi zmogljivejša kabelska povezava med Logatcem in Vrhniko ter Vrhniko in Ljubljano. Vse to zagotavlja možnost priključevanja novih telefonskih naročnikov na logaško telefonsko centralo, sedanjim naročnikom pa bistveno izboljšanje telefonskih zvez.

V Logatcu bodo delavci ptt začeli priključevati nove naročnike v začetku julija. Obstoječe kabelsko omrežje omogoča takojšnjo priključitev 307 novih naročnikov. Ostali bodo morali počakati na novo omrežje. Občina predvideva in si prizadeva, da bi ga začeli širiti še letos.

Zaradi razširitve centrale in tehnično urejenejših priključkov bodo spremenjene številke nekaterih dosedanjih naročnikov.

Bralce Novic obveščamo, da bodo telefonski imeniki s spremenjenimi števkami na voljo na poštah v Logatcu, Rovtah in Hotedršici.

Vsi zainteresirani, prijavljeni za novi telefonski priključek, ki še niso vložili zahtevka za sklenitev telefonskega naročniškega razmerja na Pošti Logatec, naj to store nemudoma. Poleg pogodbe, ki so jo nekateri zainteresirani sklenili z Občino Logatec (ob nakupu obveznic ptt), morajo vložiti torej še poseben zahtevek na Pošti.

Ne pozabite!

J.G.

Glasbena šola je postala zavod

Glasbena šola v Logatcu je bila ustanovljena že leta 1973. Vendar je kasneje delovala več let kot organizacijska enota v okviru osnovne šole. Z občinskim odlokom o zavodih, ki je bil sprejet 10. marca letos pa je šola spet postala samostojna ustanova. Z naslednjim šolskim letom bo tako glasbena šola v tej vlogi tudi resnično zaživela.

Šolo obiskuje 111 učencev, ki se vozijo tudi iz drugih krajev naše občine. Učenci igrajo v manjših šolskih zasedbah, v pihalnem orkestru in drugih glasbenih sestavih zunaj šole. Najboljše se udeležujejo tudi tekmovanj, redno vsako leto pa kdo nadaljuje šolanje na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani.

Oddelek za pihala (klarinet, flavta, oboa, saksofon) obiskuje 26 učencev, trobila 12, tolkala 3, godala 9, kitaro 12, klavir 18, harmoniko 12 in blok flavto 19 učencev.

V zadnjih dveh letih smo precej pozornosti namenili prav učencem pihal in trobil z namenom, da se poveča zasedba Logaškega pihalnega orkestra. V načrtu imamo tudi manjši godalni sestav iz učencev godalnega oddelka. Jeseni načrtujemo začetek male glasbene šole za predšolske otroke in razširitev oddelka pihal, kjer bi lahko v celoti

zaposlili učitelja - klarinetista, ki že sedaj pogodbeno uči.

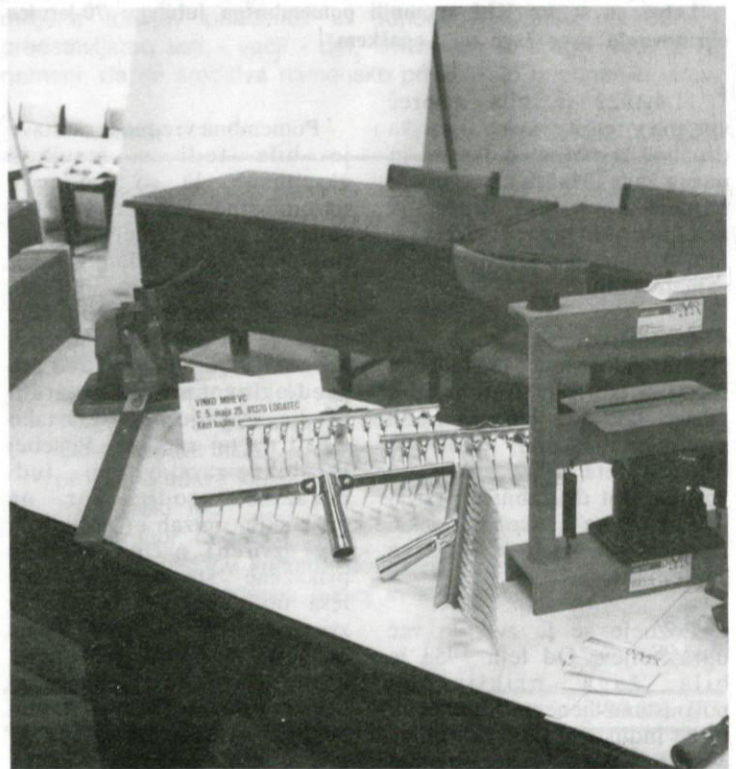
Glasbena šola pripravlja tudi glasbeni oddelek v Rovtah.

Z obnovo Dolscheinove hiše (stari vrtec) se ponuja končno tudi prostorska rešitev, saj zdaj glasbena šola takorekoč nima svojih prostorov. Drugo šolsko leto se bo tako šola lahko preselila v primernejše prostore in si s tem bistveno izboljšala prostorske pogoje dela. Zasluge za čimprejšnjo rešitev prostorskih pogojev gre pripisati tudi velikemu razumevanju občinske skupščine, zlasti njenega izvršnega sveta.

Poseben odbor za obnovo starega vrtca zbira prispevke v ta namen. Odbor se zato obrača na starše otrok, ki obiskujejo glasbeno šolo, obrtnike in podjetja, da prispevajo nekaj sredstev prav za ureditev glasbene šole. Številka žiro računa je 50110-630-12505.

Glasbena šola si prizadeva, da bi se čimbolj vrasla v okolje in tako predstavljala za kraj pomembno kulturno gibalno.

Janez Treven

Tudi na Madžarskem: V Zalaegerszoku so na predstavitvi Obrtne zbornice Slovenije razstavljali tudi nekateri logaški obrtniki. (Foto: J. Kukovica, tekst J. G.)

SVETOVANJE

V občini Logatec je precej neurejenosti in svojske inovativnosti pri gradnji in obnovi objektov, urejanju njihove okolice in v podobi krajev nasploh. Želimo pa živeti v prijaznih naseljih, lepih na pogled in privlačnih za bivanje. Na že davno pobudo odbora za kulturo in posameznih članov izvršnega sveta zdaj Občina Logatec odpira **svetovalno službo arhitekta**. Smoter tega svetovanja je predvsem v preprosti pomoči občanom, ki žele okolju prijazno spremeniti zunanjo podobo svojih hiš, pomožnih zgradb ali jih na novo postaviti. Smoter je po drugi plati tudi drugačen: nesprejemljivo je, denimo, dejstvo, da si najemnik ureja svoje prostore sredi mesta in opleska okna sicer z na daleč vidno barvo, ki pa zgradbi pristoji kot "kravi sedlo".

Takšni spodrsilaji se kar pogostoma zgodijo nezavedno, samo zaradi premajhne pozornosti in domišljenosti dejanja. Mnogokrat je temu, ki jih je "zagrešil" tudi samemu zoprno in bi tega ne dopustil, če bi imel ob času na voljo koga, s komer bi se o nameri posvetoval. Mnogi radi poudarjamo: "Poglejte, kako urejene so, denimo, avstrijske vasi!" Zakaj pa bi ne bile vasi in večja naselja urejena tudi pri nas? V želji, da se začnemo takšni urejenosti približevati, bo do konca letošnjega leta poseben svetovalec-arhitekt enkrat mesečno na voljo zainteresentom za pogovor in nasvet kako zastaviti gradnjo, kako obnoviti pročelje, s kom se posvetovati za rešitev posamičnih vprašanj o ureditvi okolice, kako opleskati okna ali fasado, kakšna kritina bi sodila na streho, kakšna ograja k balkonu, kakšna naj bo drvarnica ali lopa na dvorišču.

Svetovanje bo brezplačno, kar pa ne pomeni, da bodo na voljo zastojniški projekti za gradnjo hiš ali kaj podobnega. Ne, šlo bo zares za svetovanje občanom, ki žele estetsko in kraju sprejemljivo (so)oblikovati svoje in s tem tudi krajevno bivalno okolje.

Arhitekt bo svetoval vsako prvo sredo v mesecu, od 14. do 17. ure na oddelku za urejanje prostora Občine Logatec, Tržaška 15. Prvič bo svetoval 5. avgusta.

Če bo odziv primeren, bo svetovanje tudi pogostejše, lahko pa organizirano tudi v večjih krajih občine, če bodo prebivalci pokazali tak interes.

Naj povzamem: gre za dejanja dobre volje in medsebojnega zaupanja. Poskusimo. Morda bo pa šlo? Mora iti!

Jago

PRVA SLOVENSKA VOJASKA ODLIKOVANJA - tudi za logaške bojevnike

V začetku maja letos je bila v Narodnem domu v Logatcu slovesnost, na kateri so bila podeljena prva slovenska priznanja in odlikovanja na Logaškem za posebne zasluge v lanski junijski vojni pri osvoboditvi Slovenije.

Poveljnik 53. Območnega štaba TO, stotnik 1. stopnje g. Jože Molk, je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril pomembnost svečanosti. Ob tem je prisotne spomnil na junijski vojni čas in posebej na neposredne vojne dogodke na Logaškem, kjer so se napadalški jugoslovanski armadi pogumno zoperstavile sile teritorialne obrambe, sile zaščite in reševanja, policija, podjetja in državljani sploh, ki "smo bili tista sila, ki se ni uklonila", kot je dejal govornik.

Posebej je poveljnik naglasil, da je bilo 180 teritorialcev neposredno ogroženih v bojnem stiku z nasprotnikom. Ti so v okviru svojih enot dobili posebej vojaški znak "Ubrani domovino", o čemer pišemo na koncu sestavka. Zahvala je nato veljala vsem, ki so kakor koli pomagali obraniti komaj rojeno samostojno in suvereno Republiko Slovenijo.

Z enominutnim molkom po so prisotni počastili spomin na soborca Miroslava Moljka in Antona Žaklja, ki sta izgubila življenje v zvezi z vojnim dogajanjem.

Nato je poveljnik TO ljubljanske pokrajine g. Albin Lenaršič podelil priznanja, in sicer najprej dvema ranjencema **Jožetu Renerju in Alojzu Glaserju**. Nato je poveljnik podelil priznanja vsem tistim, ki so se v napadu sovražne vojske na našo domovino in v boju za ohranitev svobode in samostojnosti republike Slovenije odzvali z večjo požrtvovalnostjo, kot so jim to narekovale odgovornost, pričakovanja in dolžnost. Priznanje so prejeli: **Erik Rihard, Jože Štirn, Marjan Pišljar, Slavko Rupnik st., Jakob Nagode, Anton Merlak, Franc Korče, Anton Lukančič, Vinko Korenč, Peter Kogovšek, Franc Podobnik, Jakob Čuk, Bojan Jeršin, ŽG Ljubljana - Postaja Logatec, Zdravstveni dom Logatec, Notranjka Logatec, RTV dopisništvo Logatec, Petrol - Črpalka Logatec, Namiznoteniški klub Logatec, Cestno podjetje Ljubljana - enota Logatec, Osnovna šola "8 talcev", Osnovna šola Tabor, Gradnik Logatec, Skupščina občine Logatec, upravni organ za obrambo, ZTKO Logatec, Krajevna skupnost Logatec, Rovte in Tabor, RTP Logatec, GG Logatec, štab civilne zaščite Logatec, Lovsko društvo Rovte in Logatec, Jamarsko društvo Logatec, Planinsko društvo Logatec.**

Za samoiniciativnost pri opravljanju najodgovornejših nalog pa so prejeli odlikovanje - bronasti znak **generala Maistra** - **Marjan Jerina, Jože Govednik in Slavko Rupnik ml.**

ZAPOLJE SE UREJA

Komunalna cona v Zapolju se postopno ureja. Zgrajen je vodovod čez polje, od rovtarske do glavne ceste. Potreben je še sekundarni vod do dveh že znanih uporabnikov, Cestnega podjetja in peskarja, obrtnika Edvarda Šinkovca. Izdelan je projekt transformatorske postaje s priključnim daljnovodom.

Cestno podjetje je pogodbeno zavezano sprazniti objekt v Blekovi vasi, da bi se mogla avgusta začeti gradnja novega vzgojnega zavoda.

SPET NEKDANJE IME

Občinska skupščina ima na dnevnem redu tudi spremembo krajevnega imena Vrh nad Rovtami. Vaščani so predlagali ponovno poimenovanje kraja po starem; Vrh sv. Trije kralji.

Gasilsko društvo je svoje ime lani že spremenilo, za spremembo imena kraja po je potrebna daljša procedura, pa tudi nekaj stroškov bo s tem.

Tako se kraju vrača davno ime, ki med ljudmi nikoli ni bilo opuščeno.

J.G.

J.G.

Podelitev priznanj in odlikovanj je pospremila še citirana poslanica Janeza Švajncerja, ki pravi: "Odlikovanja, ki ste jih prejeli, nosite s ponosom. To so prava slovenska vojna odlikovanja. S tem vstopamo v vrsto tistih, ki so se stoletja borili za našo državo. Začeli so kmečki uporniki, pa prva slovenska vojska 1918-1919 in slovenska partizanska vojska med drugo svetovno vojno. Bodimo ponosni na ta odlikovanja, pustimo jih našim otrokom in vnukom v spomin na naše čase.

V kulturnem sporedu sta sodelovala mešani pevski zbor iz Društva mladih glasbenikov pod vodstvom Lovreta Groma in mažoretna skupina pod vodstvom Vere Tratnik.

V začetku junija je g. Jože Molk v Kališah predal preostala priznanja posameznikom in organizacijam, zatem pa vojaške znake "Ubrani domovino". Prejeli so jih tile logaški borci:

Jože Brus, Jakob Čuk, Stanislav Klančar, Daniel Kuštrín, Bojan Černigoj, Vladimir Bečaj, Jože Rupnik, Ivan Gostiša, Samo Pivk, Simon Kavčič, Boštjan Brenčič, Daniel Verdinek, Drago Mlinar, Janez Lukan, Primož Rupnik, Tomo Kobasič, Florjan Bajc, Alojz Glaser, Jože Rener, Andrej Urana, Brane Orešnik, Drago Milak, Franc Ambrožič, Tomaž Jerina, Roman Brenčič, Anton Rupnik, Andrej Zalar, Franc Rupnik, Franc Turk, Bojan Rupnik, Slavko Maček, Iztok Klančar, Daniel Krivec, Mitja Podkrajšek, Silvo Brenčič, Jernej Jeriša, Igor Miklavčič, Borut Fefer, Franc Oblak, Igor Skopec, Peter Uršej, Brane Grom, Franc Treven, Franjo Suhadolnik, Ciril Molek, Miro Pogačnik, Anton Nagode, Janez Šemrov, Milan Trobič, Pavel Rupnik, Mitja de Gleria, Marjan Možina, Jože Žitko, Boris Stanovnik, Marjan Krušec, Tone Arh, Iztok Trček, Fatmir Dušaku, Borut Caserman in Franc Ferjančič.

Znaki so bili podeljeni za sodelovanje v akciji za uspešno zaustavitev prodirajoče kolone tankov z Vrhniške proti Logatcu 2. julija 1991.

maš, Jago

Jože Rener prejema priznanje "Ubrani domovino" iz rok Jožeta Moljka (Foto: J. G.)

KORAJŽA VELJA - PETIČ

Gasilsko društvo Tabor Logatec je z letnim delovnim načrtom med drugim določilo tudi osrednjo letno zabavno in kulturno prireditev pod že znanim motom: Korajža velja! Gre seveda za tekmovanje godcev na diatonični harmoniki, t. im. frejtonerici. Prireditev bo 3. nedeljo v avgustu. Organizator tudi letos pričakuje podobno velik odziv kot v preteklih letih. Razpis bo še objavljen, že zdaj pa naj tistim, ki se bodo pričeli pripravljati na tekmovanje, namignemo, da bodo v tekmovalnih določilih nekatere manjše spremembe, med drugim ta, da bodo smeje biti tekmovalne skladbe samo instrumentalne; se pravi brez petja.

V JAVNI RAZMISLEK V JAVNI I

Logatec leži na geografsko pomembnem območju, saj se tu cepijo poti proti Idriji, Cerkljiški planoti, Primorski in proti Ljubljani. Logatec postaja kar nekakšno ljubljansko predmestje z vsemi problemi njegove majhnosti. In vendar možnosti razvoja so; te se načrtujejo in razvijajo vse od industrije do turizma. Počasi raste nova industrijska cona: skratka, marsikaj se gradi. Vzporedno z ravojem industrije pa se vedno pričakuje razvoj družbenih dejavnosti, med temi tudi športa in turizma. Čeprav posamezne športne zvrsti več ali manj uspešno predstavljajo Logatec, pa močno pogrešamo osrednji rekreacijsko-športni prostor, na katerem bi se odvijale ne samo športne, temveč tudi druge množične prireditve.

Že v letu 1972 je vzniknila ideja za izgradnjo rekreacijskega centra v Logatcu, ustanovljena pa je bila tudi komisija, ki pa svojih zamisli ni uspela uresničiti. Pozneje so bili izdelani celo idejni osnutki rekreacijskega centra pod Sekirico, vendar tudi ta osnutek ni zaživel. Želje in možnosti so se vedno razhajale! V si, celo vse sedanje politične stranke ugotvaljajo, da nam je osrednji prostor za prireditve resnično potreben. V občinskem proračunu so zagotovljena že določena sredstva - vendar?! Ta vendar pa naj bi končno le našel uresničitev v idejnem projektu, po katerem bi se gradnja odvijala načrtno in v določenem obdobju.

Doslej znane ideje in načrtovanja posegajo v nekdanji peskokop na Sekirici, kjer bi bilo **športno-rekreacijsko središče**, primerno za različne športne prireditve, pa tudi za družabne in bogoslužne namene.

V prvi fazi naj bi uredili lastninska razmerja do zemljišč, na katerih naj bi najprej začeli z ureditvenimi deli. Ta obsegajo jugovzhodni del prostora, ki naj bi ga najprej odprli in ozelenili. **Parkiranje** naj bi bilo urejeno ob dovoznem cestišču, promet pa enosmeren. Z izgradnjo osrednjega prireditvenega prostora, kjer naj bi bili v prizemlju raznonamenski prostori, naj bi se odprle tudi druge možnosti športa in rekreacije, ki se sedaj odvijajo na različnih mestih ali pa sploh nikoder. Da bi bil idejni projekt resnično uspešen, načrtovalci pričakujejo, da bodo Logatčani izrazili svoje želje, pripombe in pomisleke, ne samo do prireditvenega prostora, temveč tudi do izhodišč za vse druge dejavnosti: kolesarske steze, rekreacijske poti v Kališe, konjeniški šport, tekaške proge, cestišča, parkirišča, morda celo širša vizija - vizija bodočnosti.

Tu so prikazana groba izhodišča, Logatčanom pa je prepuščeno, da svoje ideje, pripombe in pomisleke sporočijo uredništvu Logaških novic. Za to ni potreben poseben obrazec, temveč le dobra volja in nekoliko časa, da prenese človek svoje misli in želje na papir. Želja, da si zastavimo sprejemljive cilje, pa so odvisne od širokega sodelovanja, pa čeprav so posamične želje lahko tudi drugačne in spreminjavalne. Na ta način se bomo izognili poznejšim kritikam, pa tudi izgradnja prireditvenega prostora bo potekala hitreje.

Vaša razmišljanja in predloge pošljite na uredništvo Logaških novic do 20. julija 1992.

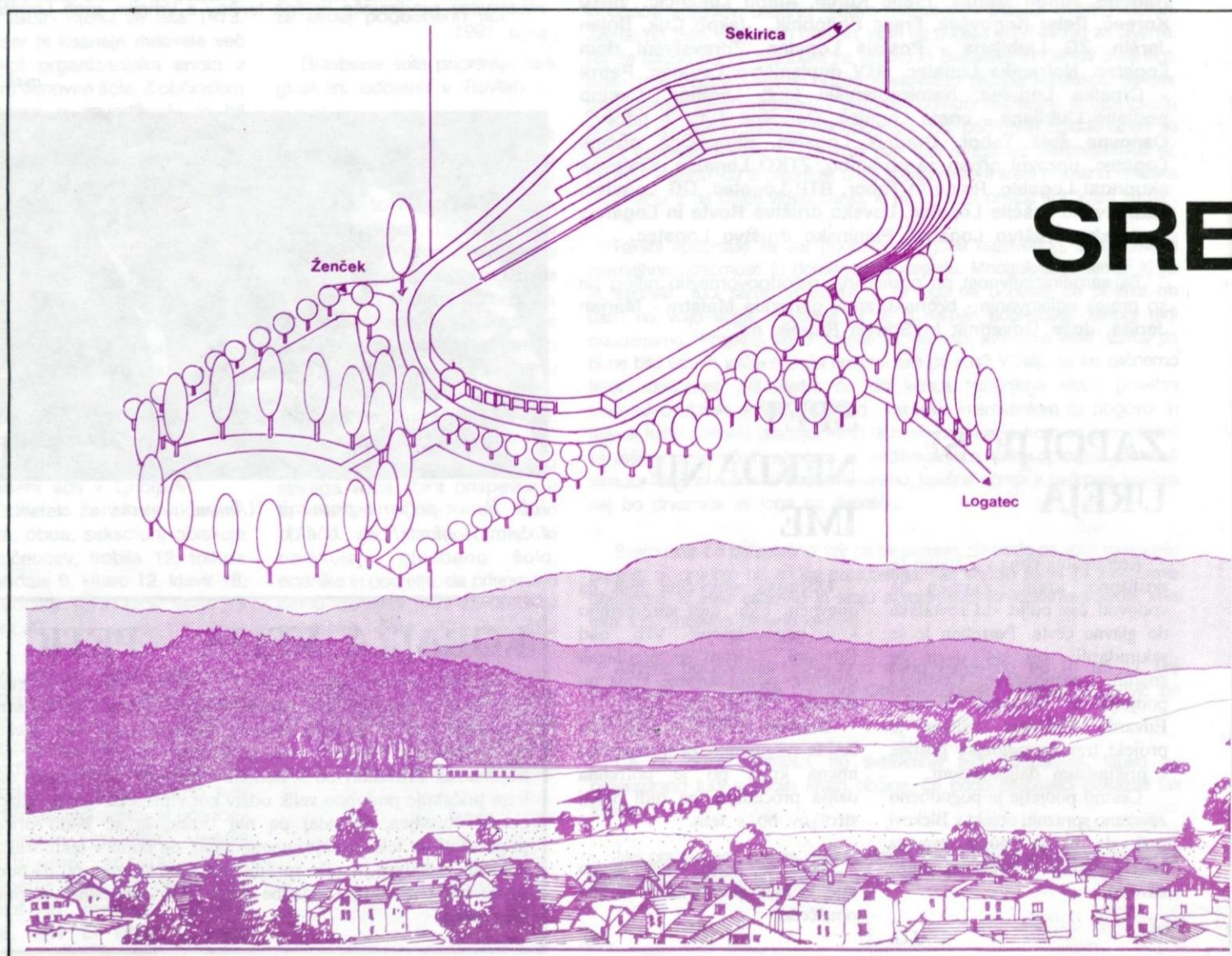
A.Č.

In kako razmišljajo načrtovalci?

1. Sekirica - osrednji prostor za šport in rekreacijo

Iz grafičnih prilog in izračuna zemeljskih mas je razvidna najidealnejša višinska kota 500,50 m; na tej koti se izravnavajo izkopi z nasipi.

Lokacija osrednjega objekta z atletsko stezo je prikazana v grafični prilogi v dveh variantah in sicer leži po prvi varianti v smeri vzhod-zahod, po drugi pa s svojim vzhodnim delom rahlo odstopa proti jugu. Osrednji objekt je s svojo jugozahodno točko omejen na parceli št. 178/2 K.o. Blekova vas, zaradi lastništva in same konfiguracije

RAZMISLEK V JAVNI RAZMISLEK

terena. Ta osrednji objekt naj bi bil odprt zlasti proti jugovzhodu, zaradi neposrednega kontakta z aktivnim zaledjem v smeri Ženčka in naprej.

Vzhodni del stoji v prelomnici dveh ravni z višinsko razliko 5 m, in bi bil podkleten namenjen sanitarijam, garderobam in drugim potrebam športno rekreacijskega središča. **Dostop** naj bi bil s priključka avtoceste po poti mimo kapelice. Cesta naj bi bila enosmerna in hkrati tudi parkirišče v določenih odsekih, nadaljevala naj bi se po cesti prek spodnje ravni ob prelomnici v dolino in na Martinj hrib, ali pa nazaj h kapelici. Dostop na Sekirico je predviden po južni strani stadiona po zgornjem robu brežine nad osrednjim objektom.

Severna stran osrednjega objekta mora biti naravno močno zaprta, sicer bo skrajšan čas uporabnosti zaradi burje.

Vzhodni del in del **južnega** osrednjega prostora naj bi bil zaradi kofiguracije terena namenjen tribuni.

Spodnji plato bi imel manjša igrišča za tenis, odbojko ipd. Z zgraditvijo sekundarne infrastrukture je možen priključek na vodovod, kanalizacijo, elektriko.

Načrtovati je treba primerno povezavo z zalednjem za teke, sprehode, kolesarske steze, smučarske proge itd. Projekt naj vsebuje tudi način vzdrževanja ožjega in širšega prostora.

2. Zakaj športno rekreacijsko središče?

- perspektivna potreba kraja v širšem rekreacijsko-turističnem smislu,
- sedanja razdrobljenost objektov,
- geografska lega Logatca: Ljubljana-Postojna-Trst

- rast Logatca v gospodarskem smislu,
- želja po stacionarnem turizmu,
- ostala športno rekreacijska dejavnost-pomanjkanje športnih objektov,
- prosta izbira panoge rekreacije, razvedrila,
- tuji vzorci: Švica, Nemčija, Švedska.

3. Zakaj ŠRC Sekirica?

- povezava naselij,
- ugoden dostop z magistralne in avtoceste,
- že obstoječe naprave na Sekirici, zimski del (skakalnica, vlečnica),
- potok z zajetjem - drsališče,
- park - možnosti ureditve campa,
- konfiguracija terena - gozdno zaledje,
- močvirnato pasivno področje - zemljišče kmetijsko nezanimivo,
- sklenjen zeleni pas-ozadje Ženček, Kališe, Tončkov dom,
- grad s svojo ožjo okolico.

4. Katere športne in rekreacijske dejavnosti?

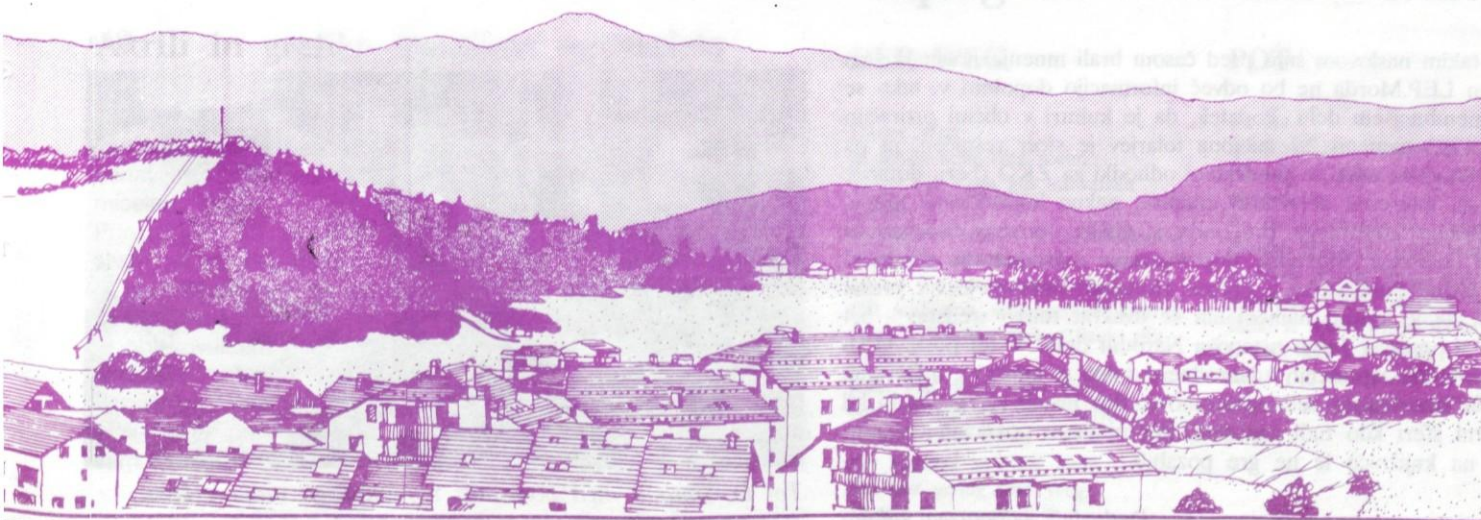
- Rekreacijsko turistične dejavnosti:

tenis, golf, camp (Šobčev bajer pri Lescah), smučanje, kegljanje, sprehajalne steze, jahalne steze, letne prireditve, kolesarjenje.

- Športno rekreacijski in turistični objekti

osrednji objekt z atletsko stezo, tenis, rokomet, košarka, odbojka, vežbališča za padala, drsališče.

REKREACIJSKO SREDIŠČE SEKIRICA Logatec

IMENITEN USPEH LOGAŠKIH GODBENIKOV

Logaški pihalni orkester si je za sezono 1991/92 začrtal zelo obsežen in zahteven program študija in nastopov. Sezona se izteka in lahko rečemo, da je bila izredno plodna.

V januarju je orkester koncertiral v Rovtah in Logatcu, marca gostoval na Proseku pri Trstu, zatem gostil proseško godbo na koncertu v Gor. Logatcu, odigral prvomajsko budnico in sredi maja znova koncertiral v logaškem Narodnem domu.

Skorajda 40-članski orkester je intonano izredno uglašen in kakovostno nedvomno naglo raste. Z dirigentom prof. Matjažem Albrehtom se je zagotovo dvignil nad slovensko poprečje. Cilji so visoko zastavljeni: priti v koncertno, to je kakovostno najvišjo skupino slovenskih orkestrov, kamor jih sodi pet, šest. Tolikšna kakovost zagotavlja sodelovanje na mednarodnih tekmovanjih in gostovanja po svetu. Za take cilje pa so potrebni vse drugačni denarji, kot jih orkester za svoje delo dobiva zdaj. Ker predvidena letna dotacija ZKO Logatec ne bi zadoščala niti za nakup enega samega kakovostnega instrumenta, se je orkester v marcu lotil zbiranja denarja po sponzorstvih in darovalskih poteh. Morda mu bo tako uspelo kupiti vsaj najnujnejše instrumente, ki bodo povečali zvokovno kakovost.

Ta pa bo odvisna tudi od marljivosti in prizadevnosti članov, njihovih učiteljev v glasbeni šoli in razumevanja krajanov in občanov za delo orkestra.

Na področnem tekmovanju v 3. kategoriji pihalnih orkestrov, ki je bilo konec maja v Logatcu, je orkester dosegel sijajen uspeh: v samem tekmovanju in kot soorganizator prireditve, na kateri so sodelovali še trije orkestri. Tekmovalni koncert v Logatcu je bil zadnji izmed petih, na njem so podelili tudi nekatera priznanja celotnega tekmovanja. Logaški orkester je dobil zlato listino s posebnim priznanjem, kar pomeni, da je dosegel več kot 95 odstotkov možnih točk. Dirigent je prejel še posebno priznanje za najbolje izvedeno obvezno skladbo Bojana Adamiča "Zgodbica v 4 delih". Orkester je bil deležen še pohvale za organizacijo tekmovalnega koncerta.

Z osvojitvijo zlate listine je orkester ponovil enako uvrstitev pred leti na tekmovanju v Domžalah, in jo presegel s prejetim posebnim priznanjem. Dosežek je plod sposobnosti dirigenta, pa tudi godbenikov, ki svoje glasbeno izvajalsko znanje nabirajo v logaški glasbeni šoli in iz nje naprej na srednji, nekateri celo na akademiji. Iskrene čestitke vsem za ta zares veliki dosežek.

Orkester pa tudi po tekmovanju ne miruje. Zaigral je v Mengšu na prireditvi za zbiranje sredstev za gradnjo kapele na Kredarici, počastil obletnico samostojnosti naše države, načrtuje pa še promenadni koncert s ponovitvijo.

Še mnogo tako plodnih godbenih sezon vam želimo, godbeniki!

Janez Gostiša.

Kultura - beračica ali gospa

Pod takim naslovom smo pred časom brali mnenje novinarke na logaškem LEP. Morda ne bo odveč informacijo dopolniti v, tako se zdi, pomembnejšem delu. Podatek, da je kultura v občini proračun za leto 1992 namenil 2,7 milijona tolarjev je sicer resničen, ni pa popoln. Vanj so zajeti le predvideni odhodki za ZKO (beri: dotacije društvom), interesne dejavnosti mladine, nakup knjižničnega fonda, sofinanciranje kulturnega programa v občini, varstvo naravne in kulturne dediščine, štipendije, dopolnjevanje domoznanske zbirke in sofinanciranje publicistike v občini. Hote, ali ne hote, je bil prezrt podatek, da je kultura namenjenih še dvakrat toliko sredstev - 5,4 milijona v postavki Javna ustanova Narodni dom. V tej postavki so osebni dohodki zaposlenih v Narodnem domu in knjižnici, materialni stroški in amortizacija celotne ustanove. Res nismo vajeni, da bi bil v kulturni sferi kdo tudi zaposlen, ker nimamo poklicnih ustanov, vendar na knjižnico le ne gre pozabiti.

Predsednik odbora za kulturo

MOLIERE NA LOGAŠKEM ODRU

Veliko volje in že kar brezmejno hotenje je vodilo člane dramske skupine Mladost iz Logatca, da so vztrajali in pripravili imenitno predstavo Molierovega Tartuffa na domačem odru. Nanjo so se pripravljali zares celo sezono, imeli blizu 80 vaj, se otepal z najrazličnejšimi težavami v ansamblu, a na koncu oblikovali tako dobro predstavo, kot je na domačem odru dolgo ne pomnimo.

Iz predstave in dogajanj okrog nje veje duh profesionalnega pristopa k delu. Kako tudi ne, saj je delo vodil in oblikoval dr. Mirko Zupančič. Ob že uveljavljenih igralcih Borisu Kataliniču (v predstavi je igral vlogo Orgona), Majdi Urbas (Elmire), Vladimirju Lenaršiču (Tartuffu) in, seveda, Greti Kralj (Dorini), uveljavljajočim se Bojani Pivk (Marijani), Branku Kurniku (Kleantu) in Romanu Kogovšku (gospodu Loyalu), smo prvič gledali tudi nastope Urše Comino (gospo Pernelove), Antona Marna (Damisa), Branka Krivca (Valerja) in Marka Skubica (policijskega uradnika). Z novimi sodelavci je bila razširjena tudi tehnična ekipa: razsvetljavo je vodil Mitja Levinger, maskerka je bila Mira Pivk, frizerka Marija Orač, odrska dela so opravili Branc Korenč, Drago Mihevc in Pavle Petrovčič, sceno sta pomagala izdelati Ludvik Zagoričnik in Vinko Mihevc. Šepetalka, ki so jo igralci zelo pohvalili, je bila Mojca Šemrov. Za izbor Mozartove glasbe je poskrbel Primož Sark, za sceno Matej Zupančič. Kostume je posodila Drama "SNG" Ljubljana. Vzoren gledališki list je uredila Martina Comino.

Kako naj kot gledalec izrazim svoje navdušenje nad predstavo? Na kratko lahko rečem, da je bila zares velik dogodek in dosežek, ki si ga nepoklicno gledališče lahko le želi. Kadar greš s predstave ves notranje poln in v sebi ne moreš prav hitro urediti prekipevaločih vtisov, ker jih je preveč, tedaj lahko zase in pri sebi rečeš: to predstavo si bom še enkrat ogledal! Ker pa take predstave in igralci ne nastajajo čez noč, ker so nekaj povzetek tudi prejšnjih prizadevanj, dela in dosežkov, menim, da je bil predstave iskreno vesel tudi dolgoletni režijski vodja "Mladosti", Marcel Stefančič.

Upajmo, da bo naš Mirko Zupančič z igralci oblikoval še kaj takih predstav. Zagotovo gre njemu posebno priznanje in čast za ta izjemni dogodek.

LETNA BERA

Pevska sezona se tudi za pevce mladinskega zbora sv. Nikolaja začne septembra. Zbiramo se dvakrat tedensko, razen med počitnicami. Prepevamo pri bogoslužju in širom po domovini.

Iztekajočo se sezono smo začeli z nastopom v Novi Gorici na 2. taboru SKD. Konec septembra smo zapeli v Rovtah na srečanju "Petje na vasi". Sodelovali smo pri otvoritvi Doma Marije in Marte, se odzvali vabilu prijateljev iz Adlešičev in jih novembra obiskali. Dan po Božiču smo imeli v domači cerkvi koncert z godalnim ansamblom z Vrhnike in ga ponovili še v Borovnici in Smledniku. S petjem smo oznanjali vstalega Kristusa, spremljal nas je Slovenski trobilni kvartet. Maja smo se udeležili zdaj že kar tradicionalne, 3. revije cerkvenih pevskih zborov in mariborskemu občinstvu predstavili bero svojega celoletnega prizadevanja. Nastopili smo pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani in s tem počastili 2. kongres SKD. Zatem smo peli na dekanjski reviji pevskih zborov na Vrhniki. Pripravljamo se še na prireditev ob farnem dnevu in na slovesno novo mašo Jožeta Čuka.

Ob teh gostovanjih in revijalnih nastopih pa smo, seveda, prepevali pri bogoslužju v domači cerkvi. S petjem bogatimo duha in se učimo živeti v krščanski skupnosti in prijateljstvu.

Miša

Tof in Simona med poslušalci Notranjskega radia v živo. Prireditev je bila na dvorišču "Notranjke"

RAZSTAVE

Prodajna razstava del Franca Musca

Franco Musca je Logatčan znan po svojem krajinskem slikarstvu. Njegove slike krasijo domove marsikaterega domačina in jim predstavljajo dragocen spomin na domove in krajino, ki so se s časom močno spremenili.

Viki Premk, ki si je v prenovljenih prostorih stare občine našel prostor za svoj kiparski atelje, mu je na velikonočno soboto pripravil razstavo njegovih novejših del. V pozdravni besedi g. Marcela Štefančiča, kulturni popestriti Janeza Premka st. z izborom svojih pesmi ter pevcev Pomladnega odmeva, je otvoritev razstave izvenela tudi v pozdrav prenovljenim prostorom "stare občine" in s tem nadaljnjim možnostim popestritve kulturne ponudbe v občini Logatec.

A.Č.

V razstavnem prostoru na stari občini sta se zvrstili še dve razstavi: akvarelov **Teje Širca** in podob **Mateja Pečenika** ki so bili na ogled v juniju, ter del učencev obeh logaških osnovnih šol, ki so na ogled do srede julija.

Tea Širca se slikarsko izpoveduje šele krajši čas, Matej Pečenik je že preverjen in kar uveljavljen slikar. Ob tem se še izpopolnjuje v zasebni slikarski šoli. Zanimivo je bilo pogledati dela obeh avtorjev obenem. Ne zato, da bi jih (ju) primerjali, ampak da bi v odsevih vtisov enega iskali izpoved drugega.

Čudoviti svet **otroške likovne ustvarjalnosti** sta v ozkem izboru prikazala likovna pedagoga, Slavka Čufer Sark in Matic Cimperman. Prva je izbrala dela v različnih tehnikah in tematikah učencev od 5. do 8. razreda, drugi pa grafike učencev 6. razreda. Toliko pripovedne moči, kot je veje iz teh razstavljenih del, zlepa ne doživimo. Morda tudi zaradi tega ne, ker te izpovednosti pri zrelejših avtorjih ne razumemo, otroško pa, ker je preprosta, jasna, razumljiva in prijazna.

Vedrina veje iz teh čudovitih del mladih ustvarjalcev, da gre človek vedrega obraza iz tega razstavnega prostora. Oglejte si to razstavo.

Za predstavitvene zapise, pripravo otvoritev, izbor razstavljalcev, kulturni program ob otvoritvah poskrbi Viki Premk. Sodelujejo učenci glasbene šole, Pomladni odmev, kak recitator. Razstave sponzorirajo zasebniki in firme, ki imajo sedež v hiši, kdaj pa kdaj tudi kdo od zunaj.

Jago

Akrili in grafike Damjana Jenšterleta

V prostorih občinske knjižnice je bila 24. aprila razstava del D. Jenšterleta z Jesenic. Razstavljalec je svoje slike predstavil v nenavadnih legah in z obrazi, ki so ponujali obiskovalcu nenavadne miselne zveze s svojiskim pojmovanjem posameznih slik. Ponazarjale so umetnikov odnos do sodobnega oblikovanja, stvarnost pa naj bi obiskovalec oblikoval sam.

Njegovi pogledi na svet so oblikovani skozi različna potovanja in izraženi ne samo v slikah, temveč tudi v njegovi poeziji, ki jo je obiskovalcem predstavil sam. Spremno besedo k razstavi sta oblikovala g. Marjan Geohelli in logaški pesnik Andrej Žigon. Odras današnjega trenutka se izraža tudi v izsečku umetnikove pesmi: Mali človek prikimuje, boji se za ležišče, reče kaj iz čiste nuje in sam svetlobo išče.

A.Č.

Po koncertu mešanega zbora DMG

Načrtovanje primerne datuma kulturnih prireditev v Logatcu je velika neznanka, s katero se srečuje velika večina naših zborov. Vedno se najde kdo, ki bi po slabo obiskanem koncertu dejal, da datum ni bil primerno izbran. Takšne izgovore bi verjetno uporabili tudi logaški poslušalci po nastopu mešanega zbora Društva mladih glasbenikov. Meni pa so vedno v spominu besede kulturnega delavca iz Žirov, ko smo še vedrili v skupni občini, da gredo ovce za svojimi pastirji. Na omenjenem koncertu sem pogrešal prav te.

Pevci so s svojim nastopom gotovo zaslužili več pozornosti, saj so v svojo sredo povabili tudi pevce iz zamejskega Zgonika in Toneta Partljiča, ki se žal prireditve ni mogel udeležiti in je v "ogenj" poslal gledališko igralko Marjano Breclj. Kljub majhni udeležbi so izvajalci poželi buren aplavz, še zlasti pa domači pevci, ki so k svojemu rednemu programu morali pripeti še dodatke in tako zadovoljiti prisotne poslušalce.

A.Č.

Kulturni utrip v Rovtah

Kulturno društvo v Rovtah je še vedno živo dejavno. Pod njegovim okriljem delujeta dva pevski zbora in igralska skupina. V sezoni 1991/92 se je zvrstilo več pevskih in igralskih nastopov doma, omeniti pa velja tudi gostovanja drugod.

Kulturno društvo je jeseni oživilo prireditev "Petje na vasi", ki se je je udeležilo 12 pevskih skupin in folklorna skupina s Trat.

Moški zbor, ki ga vodi Janez Treven in ženski zbor pod vodstvom Jakoba Kokalja, sta v aprilu nastopila v domu krajanov Rovte skupaj z gostujočim zborom "Mladika" iz Grosupljega. Veliko ljudi je poslušalo koncert, ki sta ga v cerkvi na Petkovcu pripravila cerkveni mešani in moški zbor iz Rovt. Spored je obsegal predvsem Marijine majniške in velikonočne pesmi.

22. februarja je v Rovtah gostovala Slovenska dramska skupina, ki jo sestavljajo rojaki s sosednje Koroške. Uprizorili so Črno komedijo. V marcu pa je domača igralska skupina pod režijskim vodstvom Jakoba Kokalja uprizorila "Družino". Spisal jo je petkovski rojak I. Hladnik.

Omeniti velja še Miklavžev spreved, ki ga je pripravilo nekaj članov rovtarskega kulturnega društva. Spreved je šel skozi Ložansko dolino na Petkovec in v Rovte. Vzradostil je številne radovedne otroke in odrasle spomnil nekdanjih dni.

Kulturno društvo se že pripravlja na letošnje "Petje na vasi", napovedano za prvo septembrsko soboto. Vsi ljubitelji petja že zdaj prisrčno vabljeni!

Janez Treven

Logaški pesniki v nemškem prevodu

Na Dunaju je konec leta 1991 izšlo v avstrijski reviji LOG, ki objavlja literarna dela drugih narodov v nemških prevodih, tudi nekaj pesmi logaških pesnikov. V rubriki Nova slovenska lirika so izšle nekatere pesmi Andreja ŽIGONA, Anice PERPAR in Bojane LEVINGER.

Nemški prevod logaških pesnikov je oskrbela na Dunaju živeča pesnica Milena MERLAK.

Primerjalno smo izbrali pesem Anice PERPAR v prevodu in izvirniku.

DER WEG

Dieser Weg
ist schon kein Weg mehr.
Er ist ein Zaun aus schwarzen
Latten.
Neben ihm wächst keine Schafgarbe,
blüht kein Spitzwegerich.
Dieser Weg zieht steil bergan,
fällt schlüpfzig, schlangenhaft krumm.
Andere Schritte, andere Seele gibt
es nicht,
jeder Ruf bleibt ohne Echo,
das Ohr jagt der Stille nach.
Überall Dunkelheit,
der Himmel ist ohne Licht.
Du hast genug vom Weg.
Weiter tragen sie dich.

POT

Ta pot
že ni več pot. Je plot iz črnih lat.
Ob njej ne raste rman, trpotec
ne cveti.
Ta pot se trudna vije strmo strma,
spolzko padajoča, kačje zvita.
Korakov drugih, druge duše ni,
vsak klic je brez odmeva, uho
tišino le lovi. Povsod tema
in brez luči celo nebo.
In tebi je dovolj poti.
Naprej te poneso..

Obnova cerkve Sv. Jožefa na Čevici

Če ste se že kdaj udeležili prijetnih, na stare šege uglašanih Večerov pri vodnjaku, prav gotovo niste spregledali stopnic, ki vodijo do edine podružnične cerkve dolnjelogaške župnije, cerkve sv. Jožefa na Čevici.

Verjetno v 17. stol. zgrajena cerkva, je bila večkrat prezidana in obnovljena, nazadnje leta 1924. Potrebo po obnovi so ves čas najbolj čutili vaščani Čevice. Tako so se že spomlad 1980 samoiniciativno, s prostovoljnim delom in ob podpori kulturne skupnosti lotili obnove vodnjaka (lepo bi bilo, ko bi kdo poskrbel za njegovo oživitvevoda) in delno tudi obzidja cerkvice. Vsa dela sta vodila ključarja čevčanske cerkve.

Letos so dolgoletno željo ugodneje sprejele tudi ustrezne ustanove, tako da je predvidena udeležba po naslednjih deležih: 1/3 vaščani, 1/3 občina in 1/3 Ministrstvo za kulturo prek Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Če vas je pot v spomladanskih dneh zanesla mimo, ste lahko opazili, da je bil že skopan drenažni jarek, saj je prav vlaga najhujši sovražnik zgradb nasploh. S severne strani pa je tudi že obnovljeno obzidje. V ta namen je del svojega zemljišča prostovoljno darovala vaščanka. Za letos je predvidena še obnova fasade in ostrešja, seveda če bo financiranje teklo po načrtih.

Pri obnovi gre predvsem za ohranitev kulturne dediščine, saj se cerkva v pastoralne namene skoraj ne uporablja. Ker je delež vaščanov predviden predvsem v prostovoljnem delu, naj sestavek sklenem z vabilom: Vsi, ki vam je mar naša kulturna dediščina, vzemite si vsaj en dan za njeno ohranitev. Cerkev sv. Jožefa vas pričakuje.

S.M.

KLIC V SILI

V občini Logatec je sredi junija imelo zatočišče 43 otrok in 55 odraslih razseljenih oseb-beguncev iz Bosne in Hercegovine; še vedno pa je tu ostalo 6 beguncev iz Hrvaške. Begunci so se nastanili pri sorodnikih in znancih. Vsi so dobili potrdilo o evidenci razseljene osebe, s katerim dokazujejo svoj status in lahko zaprosijo za nujno zdravniško pomoč, zdravila ter sanitetni material.

Center za socialno delo, Občinski odbor Rdečega križa in Karitas v Logatcu pomagajo beguncem s hrano, oblačili, obutvijo in drugimi nujnimi življenjskimi potrebščinami. Pomoč v obliki prehrabnih paketov dostavljata RK Slovenije in škofijska Karitas, oblačila in obutev pa prinašajo občani v Center in v Karitas. Večje količine hrane, pralnega praška in toaletnih potrebščin so darovali delavci in sodelavci Notranjke, nekaj pa tudi 53. območni štab TO. Pri oskrbovanju beguncev pomagajo občani tudi neposredno s sosedsko pomočjo.

Center za socialno delo in RK Logatec prosita občane, da pomagajo pri oskrbi beguncev, kiso v hudih materialnih in duševnih stiskah. Veseli bomo vsake pomoči v hrani, obutvi, obleki (predvsem otroška oblačila), posteljini ali v denarju. Dodatne informacije lahko dobite na Centru za socialno delo Logatec, tel. št. 741-270.

Vsem, ki so že do sedaj pomagali beguncem iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, se lepo zahvaljujemo.

Lidija Obreza

JAVNA ZAHVALA PIHALNEGA ORKESTRA LOGATEC

vsem, ki so omogočili in pomagali pri realizaciji XIII tekmovanja pihalnih orkestrov Slovenije v III težavnostni stopnji, ki je bilo za primorsko regijo v soboto, 30. maja 1992 v Narodnem domu v Logatcu. Posebej se zahvaljujemo Predsedstvu občine Logatec za prevzeto pokroviteljstvo tekmovanja našega orkestra; nadalje se zahvaljujemo za pomoč posameznim podjetjem, kot so : Valkarton Logatec, KLI Logatec, Mercator Kmetijska zadruga in Notranjka Logatec.

Orkester je z zmago v svoji kategoriji vstopil v višjo, 2. kategorijo slovenskih pihalnih orkestrov. Za uspeh na tekmovanju je moral orkester veliko delati, moral se je krepko truditi. Odmevnost dosežka se kaže tudi v povabilih na nastope po Sloveniji.

V naslednjem letu bo orkester praznoval 80-letnico obstoja. Ta jubilej bomo zabeležili s primernim programom, za katerega izpeljavo bomo potrebovali še širšo pomoč kot do sedaj.

Upravni odbor

Ob mednarodnem dnevu invalidov

Društvo invalidov Logatec je po dogovoru na koordinacijskem odboru notranjske regije razpisalo ob mednarodnem dnevu invalidov natečaj v 7. in 8. razredih osnovne šole naše občine za najboljši spis na temo "Invalid in okolje". Objavljamo najboljši spis z natečaja.

Invalid in okolje

Svet je raznolik. Pisan. Veliko otroških obrazov je nasmejanih, vendar so v svetu otroci, ki imajo zaradi usode zagrenjeno vse življenje. Tudi nam zdravim ljudem lahko delček sekunde, nesreča uniči del telesa in postanemo invalidi. Ko je človekova usoda zapečaten, človek postane nesrečen, počasi v duhu umira.

Vendar ne! Tudi invalid mora živeti, življenje teče dalje, le da jih včasih ljudje ne sprejmejo medse, ne pomagajo jim, ne podpirajo jih. Z invalidom se človek ne bi smel obnašati kot z devetim čudom na našem planetu. Vse ljudi moramo imeti radi, jim z ljubeznijo pomagati k boljšemu življenju.

Invalid spoznava lepoto narave, ki je prej mogoče ni občutil, spoznava tudi kruto usodo, razmišlja o sebi, o drugih ljudeh, ki mu dajejo toplino, smisel življenja. "Sinko svet je lep-to vidiš, ko si slep!"

"Spoznajmo življenje z lepe in grde strani. Obmimo se na sončno stran, upirajmo se živčni in duševni napetosti, življenje glejmo z lepe strani!" pravi marsikdo, ki je okusil grenkobo življenja, pa je živel vendar srečno.

Vsak človek si zgradi svoj svet. Čar življenja je v raznoličnosti, v dajanju in sprejemanju. In življenje je kljub vsemu - lepo.

Nina Stražisar, 8.razred OŠ Tabor, Logatec

STEKLINA IN CEPLJENJE LISIC

Letos je bilo v Sloveniji opravljeno tretje peroralno cepljenje lisic. Ta učena beseda pomeni, da se živali nastavi vaba s cepivom. Vaba je izdelana v obliki kocke, predvsem iz zmletega ribjega mesa, sredi katere je kapsula s cepivom proti steklini.

Lovci raznesejo na določen dan pomladi in jeseni po vnaprej pripravljenem načrtu zemljišče svoje lovske družine oz. občine te vabe s cepivom. Prav je, da se vabe pokrijejo z listjem, da jih ne odkrijejo ptiči (šoje, vrane, srake).

Lisice, katerim je cepivo namenjeno, pa vabo vseeno zavohajo, zato je tudi izdelana iz ribjega mesa, ki - kot vemo, prav izdatno zasmrdi, ko razpada. Ta duh pa lisici (tudi drugim mesojedim živalim, kot je pes, kuna, dihur itd.) še zdaleč ne smrdi. Nasprotno, zanje je to prava poslastica.

Poleg na stotine vab, ki so položene brez posebne oznake, se jih nekaj tudi označi in nadzoruje. Prav s temi vabami je moč ugotoviti, koliko je bila

akcija uspešna. Nadzor se opravlja v rednih časovnih presledkih in tedaj se ugotavlja, kdaj je bilo cepivo "pobrano" (če je sploh pobrano). Seveda, se na tak način ne da preprečiti, da ne bi kaka lisica pojedla več vab, spet druga pa nobene. Zato se na tak način stekline, proti kateri je cepivo namenjeno, ne da kar čez noč izkoreniniti, se je pa da močno omejiti. O akciji polaganja cepiva lovci praviloma obveščajo javnost ob vstopnih gozdnih poteh in na drugih mestih z opozorilnimi napisi. V obdobju cepljenja proti steklini (vsaj 3 tedne) ni priporočljivo voditi v gozd domačih živali, predvsem psov, da ne bi zaužili vab, ki niso namenjene njim.

Pripis: Kljub natančno opravljenemu delu lovcev, ki so spomlad položili vabe s cepivom po gozdovih naše občine, se še najde kaka stekla žival. Najdejo pa se tudi naivni ljudje, ki tako žival ujamejo in jo potem še razkazujejo ter tako omogočajo, da pride z njo v stik še več ljudi. Že mnogokrat je bilo opisano, kako se stekle živali obnašajo. Vsakdo pa lahko ve, da divje živali ne ujameš z rokami, še če je ranjena ali poškodovana ne. Zato previdnost ne bodi odveč!

In memoriam

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

JOŽETA ALBREHTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje in pokojnemu darovali cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Jožetu Skvarči za njegov trud pri zdravljenju in pomoč v najtežjih trenutkih, župniku Tonetu Komparetu za pogrebni obred, Gasilskemu društvu Dol, Logatec in OGZ Logatec za organizacijo pogrebne svečanosti, številnim gasilcem iz društev v naši občini, predstavnikom OGZ Cerknica, Vrhnika, Ljubljana Vič-Rudnik in Postojna ter GZ Slovenije. Posebno se zahvaljujemo govornikom Marinki Cempren Turk, Viktorju Krmavnarju in predsedniku GZ Slovenije Ernestu Eöryju za nepozabne besede slovesa ter godbi na pihala iz Logatca za sodelovanje.

Vsi njegovi

*Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu tiho
spal.*

ZAHVALA

Ob boleči prerani izgubi najinega sina in moža

MILOŠA RABIČA

se iskreno zahvaljujeva vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter njegovim sodelavcem z Železniške postaje Logatec, ki ste nama pomagali in stali ob strani v težkih urah bolezni in slovesa, izrazili sožalje, pokojniku poklonili toliko lepega cvetja in ga spremili v velikem številu na njegovo zadnjo pot. Posebna zahvala dr. Miliću Čaliću in zdravstvenemu osebju ZD Logatec. Hvala sekciji za promet Postojna in Železniški postaji Logatec, Društvu upokojencev Logatec, ZB Logatec, Logaškemu oktetu, Zvezi vojaških starešin Logatec in obema govornikoma za poslovilne besede. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žena Anica in mama Katja

*"Ko odpoljubi smrt nam
vso boleost,
in v srcu se ustavi čas..."*

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mame, stare mame in tetice

ANE KLAVŽAR, roj. Lukman

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali pokojnici cvetje in jo pospremili na zadnjo pot. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem, prijateljem in sosedom.

Klavžarjevi in Lukmanovi

ZAHVALA

Ob vsej žalosti in praznini, ki jo občutimo ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega

BOGDANA ISTENIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo ZG Ljubljana, Konfekciji Logatec, dr. Jožetu Skvarči, dr. Štefki Božnar in zdravstvenemu osebju, g. župniku za opravljeni obred ter pevcem Pomladnega odmeva za zapete žalostinke. Zelo ga bomo pogrešali!

Vsi njegovi

MALI OGLASI

Popravek oglasa:
Frizerski salon "Vanja" iz
Rovt št. 86 sporoča, da ima lokal ob sobotah odprt do 12. ure in ne do 17., kot je bilo objavljeno v prejšnji številki Novic.

Striženje, britje, oblikovanje brade in brk vam nudi moški frizer na Notranjski 14 v Logatcu.

*Delovni čas: v ponedeljek
od 16. do 20. ure
od torika
do petka od 8. do 12. in
od 16. do 20.
v soboto od 8. do 12. ure*

OPTIKA LARA

Nada Pirc
Notranjska 14, Logatec
tel. 741-281

*Poletni delovni čas: vsak dan od 14. do 19. ure,
ob sredah in sobotah tudi od 9. do 12. ure.*

V naši ordinaciji vam nudimo tudi okulistične preglede, ki so vsako sredo ob 16. uri. Za naše kupce so pregledi brezplačni.

Na Notranjsko 14 v Logatcu vas vabi trgovinica z bifejem

"Šubi"

vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 16. do 20., ob sobotah od 8. do 12. ure.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ata

KARLA MARKOVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od pokojnika, mu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo dr. Katarini Turk, g. župniku Tonetu Komparetu za svečan obred, sestram v Domu Marije in Marte, g. Pavletu Smrtniku za poslovilne besede, ter organizaciji ZB in Društvu upokojencev Logatec.

Vsi njegovi

FOTO SANJA

Logatec, Cankarjeva 9

Nudimo vam:

- ekspres fotografije za dokumente,
- razvijanje filmov in izdelavo fotografij vseh formatov,
- fotografiranje in snemanje na terenu,
- ostale foto usluge

NAJUGODNEJŠI ODKUP LESA

Po najugodnejših pogojih odkupujemo vse vrste lesa

Les prevzemamo na novem skladišču na Brodu (pri vojaških barakah) vsako sredo med 6. in 10. uro. Vse informacije dajemo vsak dan med 6. in 7. uro na upravi M-Kmetijske zadruge Logatec ali po telefonu 741-511

Kmetijska zadruga Logatec

HVALA TI ŽIVLENJE

Hvala ti življenje, za sonce, vonjave zemlje,
za lepote in ljubezni,
ki si me z njimi obdarilo.
In tudi to trohno, da se moram spominjati
tudi konca in sprejeti smrt
Tako je pač naravnan ta svet
Vsak človek želi biti
upoštevani v svojih delih,
ali plemenitih, ali zlih.
Veseli in žalost, nežnost in krutost
morajo igrati svoje sinfonije
Kako rad bi ležel
in sladko zaspal v tvoji večnosti

"Saj ni umrl. Pomežiknil je v večnost," se mi je v srčni glavi nasmejalo - prikrito in zadržano - ko so mi povedali: Storžev Tone, logaški Kraševac, slikar, samouk, pesnik, goreč ljubitelj živali, otrok, krajine je umrl. "Kaj umrl! Še minil ni," se mi je kolcalo v duši. "Kaj umrl? Koniec koncev po Kristusu začetek!" Zdaj si šele Tone zavrtal s svojim čopičem in glasom v svojo sončno brado nad Ženčkom in Štanjelom - kamnito pozijo. "Da, ja, ja pri vseh krščanskih hudičih - HVALA ZA ŽIVLENJE!"

BOG TI LONAJ, TONE, ti čudni in čudaški bosopeti gorečnej. Zdaj boš imel časa na pretek malat božje senožeti. V slavo Boga življenja večnega. V sebi in človeku.

Še kakšno kapljico farbe po božji milosti pusti kaniti mimo zvezdne palete v naš jarogospodni povzpetniški, gnili čas. Drži, Storži?! Da bo svobodna menjava dela prekravljena ...

Opertal sem si božični dreveček torb okrog sebe in odštopal na Tonetov pogreb, na lastno vseh nas spominsko sedmino. Iz Logatca proti Štanjelu na dvignjenem palcu. Tako kot si Tone, vandravska duša zaslužil. Saj smo drug drugemu večni dolžniki.

Iz cerkvice na borovem griču z ramo ob rami kamnitem Štanjelu se gruča črni sprevod studenčnih oči. Vnuk Matej nese Tonetovo žaro v izkopano rano za britofnim zidom. Čezenj bliska ponosni zasneženi Nanos.

Deklica prebere njegovo pesem Hvala ti življenje.

Krpanovski griči za Hrušico še drhtijo pod snegom, Vipavska dolina že razgalja presenečene prsi slutenjskemu pomladnemu soncu; nekaj centimetrov ozimnega žita žgečka tolmunsko nebo...

Oglasijo se žametni glasovi logaških smrek. Fantje poprimejo:

Iz stolpa sem mi zvon doni,
ko lega mrak se po vasi.
Le doni, zvon, iz temnih lin,
le vzbujaj mi na dom spomin.

Sedeminosemdesetletna sveča je dogorela na rokah hčerke Jasne in Vesne v sežanskem domu za ostarele: "Nima smisla spominjati se. Bolje pozno kot nikoli. Stara sem in moram počivati. Lepo mi je. Gledam v zrak."

Nekaj pšeničnih besed prijatelju, ki mi je poslikal nad Ženčkom "Zelene oblake" povem. Inpesem iz njih:

PROST

Zapustil si včerajšnji dan
z malho na rami
in poljubil cesto na prašno srce.
Zdaj si prost,
na nebu in na zemlji.
Cesta zna ljubiti,
nebesna reka tudi.
Sedeš k njenim nogam
in vzame te v naročje

O, kako do zadnjega rebra vem, ljudje božji, kako smo pred Bogom! Pred Njim, virom življenja v polnosti na tisočo potenco, vsi hudiči v angelski pidžami.

Tudi Tone je bil pred Njim samo človek. In najlepša večna pesem - človeški hrepenenjski teleprinter, z vsem trpljenjskim, žarnim, vesoljnim, bivajočim, Božjim in človeškim. In najlepša večna pesem, ki presune celo Boga, je molitev.

Drgetajoč in lebdeč od spoznanja je iz mene objemajoč udaril Oče naš. Nisem videl dragih ranjkemu ne prijateljskih pogrebcev, krog stoječih. Čutil sem, kako so tu in tam poprijemali in se družno dvigali milimeter - po centimeter, meter - kilometer po kužnem kolovozu v nebo.

Opertal božični dreveček torb in zbežal osramočen, predrt, ganjen, ihtav, trnjevo vekav, sončen lunin Storžev s pokopališča.

Storži mi je z neba in kolovoza odpeval:

"Sem fantič z zelenega Štajerja, sem zmeraj korajžen, vesel..."

Se mi je zdelo, že zdavnaj v pokopanem življenju se mi je bliskalo, Storži, vmes, ko so me v norišnico tlačili in policijo v šolo klicali, ko so mulečni s kitaro in "Mi se imamo radi" ploske, usmerjene možgane pokopaval. In žil žensko nakupčkanilo milino.

Ej, storži, že takrat se mi je prikazoval tvoj Bog.

Čas je večni, smolnato zelen, Kristusov, Prešernov, Franckin, Mimim, Storžev, Če ga s solzami in vriski in kriki, hrepenenjem in frozo ljubezni zalivas. A ko se v storž razletiš, pozabiš, da zanj spet in spet izkraviš.

Andrej ŽIGON

Komur pevski duh sem vdihnil...

Zvestoba je vrednota, ki je dandanašnji izgubila precej veljave. Nismo zvesti svojim načelom, prepričanju, svojim načrtom, obljubam, mnogokrat niti samim sebi ne. Gotovo pa to ne velja za gospo Nuško Jenko, ki sem jo obiskala, da bi ji čestitala. V juniju je namreč našla že 50 let zvestobe logaškemu cerkvenemu pevskeemu zboru. Bogato, tenkočutno in razgibano življenje ima za seboj. Prepričana je, da jo je v pevске vode zvabilo že domače okolje - "doma smo veliko peli, posebnega pomena pa je bilo tudi bivanje v uršulinskem samostanu v Ljubljani (v času šolanja), kjer so gojenke rade in veliko pele".

Zakaj ste se odločili prav za ta zbor?

Logaški cerkveni zbor, pod vodstvom Alojza Velkavrha, je bil takrat izjemno kvaliteten. Na mojo odločitev pa je vplival še dogodek iz leta 1941, ko so Italijani ustrelili nekega fanta, ki sem ga dobro poznala. To me je tako prizadelo, da sem v sebi sklenila popolnoma prenehati z obiskovanjem kulturnih prireditev. Po dveh letih intenzivnega kulturnega življenja sem tako pogršala ta kulturni utrip, da mi je vključitev v zbor ublažila svojsko notranjo željo.

V letu 1942 ste maturirali na učiteljsku.

vendar se zaradi vojnih razmer nisem mogla zaposliti v učiteljskem poklicu. Medtem se mi je zdravje poslabšalo in šele po operaciji l. 1943 sem počasi okrevala, da sem lahko opravljala razredne izpite na poljanski gimnaziji. V juniju 1944 sem se vesela vračala iz Ljubljane, saj sem bila zaradi odličnega uspeha oproščena mature. Na železniški postaji v Logatcu pa me je čakalo žalostno presenečenje: očeta so prav takrat peljali v Ljubljano, že nekaj dni kasneje pa v nemško internacijo. Tako je družina ostala brez plače, zato sem se morala zaposliti.

Službo sem dobila v trgovini Brus, kjer sem delala do začetka l. 1946, ko so trgovino podržavili. Ker sem pa l. 1945 bila obsojena na dve leti izgube državljskih pravic, mi niso dali državne službe. Šele ko sem leta 1946 dosegla izbris kazni, sem se ponovno zaposlila, najprej na Rakeku in nato v Postojni. Ko sem bila premeščena v Ljubljano, sem se 1950 z namenom, da bom nadaljevala študij na germanistiki, preselila v Ljubljano.

Tu se torej začne vaše meščansko življenje?

Čeprav sem polnih 30 let živea v Ljubljani, se nisem nikoli počutila meščanko. Vedno me je vlekle domov, v Logatec. Tako se tudi zboru vsa ta leta nisem izneverila. Prav vsako nedeljo sem prišla pet, pred večjimi prazniki tudi na vaje. Posebej imam v lepem spominu tista prva leta, ko je prav zbor pripomogel, da so bili prazniki slovesnejši in lepši; tiste čase je zbor redno spremljal orkester, v katerem sem igrala violino.

V vseh teh letih ste doživeli veliko sprememb - med pevci, organisti, zborovodji.

Spremembe me niso nikoli motile. Je pa res, da je kvaliteta zbora odvisna predvsem od zborovodje in njegove sposobnosti koliko zna izvelči iz pevcev. Vedno sem si želela, da bi mladi prihajali na kor. To je namreč tisto, kar ohranja zbor pri življenju.

Od odhoda Polone Švigelj ste praktično vodja zbora, saj izberete repertoar, skrbite za note, udeležbo na vajah...

Oh, kje pa! Vodja pa ne! Je res, da čutim odgovornost do zbora. Da bi imeli tudi naši nasledniki kaj prijeti v roke, sem uredila notni arhiv. Moram reči, da sem na ta zbor tako navezana, da bi mi, če bi prenehal delovati, gotovo "počilo srce". Ves čas moje odsotnosti iz Logatca mi je pomenil dom, sedaj pa me veže na mojo mladost. Čim dlje si neki stvari zvest, raje jo imaš, bolj ji pripadaš. Zato bi rada povedala, da bi zbor potreboval še nekaj pevcev, in veseli bi bili, če bi se nam pridružil kdo od tistih, ki jim je petje v veselje.

Avgusta 1980 se vam je končno izpolnila dolgoletna želja in preselili ste se v Logatec.

Tako je. Kmalu po prihodu sem začela opravljati tajniške posle pri Društvu upokojencev. Tudi to delo mi veliko pomeni, ker je to delo z ljudmi in za ljudi.

Čestitam vam tedaj k 50-letnemu jubileju in vam želim še veliko pevskih užitkov.

Pogovarjala se je S.M.

Nuška Jenko - četrta od desne proti levi v prvi vrsti - v cerkvenem pevskeem zboru leta 1968 ob novi maši Franceta Mačka.